

Република България
Президент

Образуван н. р. № 5 / 16г.
Организиран за разследване
Състав: Чанков
ДО 22.03.16г.

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

ОТ

**РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ,
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,**

**НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 150, АЛ. 1 И ЧЛ. 149, АЛ. 1, Т. 2 ОТ
КОНСТИТУЦИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ
НА § 18 ОТНОСНО ЧЛ. 46Л, АЛ. 2 ОТ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКАТА
ДЕЙНОСТ (НОВ, ДВ, БР. 14 ОТ 2016 Г.)**

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България се обръщам към Вас с искане да обявите за противоконституционен § 18 относно чл. 46л, ал. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност (нов, ДВ, бр. 14 от 2016 г.) поради противоречие с чл. 19, ал. 2 и чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Народното събрание направи съществени промени в Закона за ветеринарномедицинската дейност през февруари 2016 г. (Обн., ДВ, бр. 14

от 2016 г.), сред които е правната уредба за осъществяване на ветеринарномедицинска дейност във висшите училища (Глава четвърта „а“). Законът за ветеринарномедицинската дейност урежда осъществяването, управлението и контрола на ветеринарномедицинската дейност и въвежда принципите на ветеринарното законодателство на Европейския съюз и Световната организация за здравеопазване на животните (чл. 1 от ЗВМД). Ветеринарномедицинската дейност е сложна и комплексна дейност и по смисъла на чл. 2 от Закона включва: прилагането на ветеринарномедицинските изисквания за опазване здравето на животните и хуманното отношение към тях и други; контрола за спазване на ветеринарномедицинските изисквания; ветеринарномедицинската наука, лабораторната дейност, диагностиката и експертизата; условията и реда за упражняване на ветеринарномедицинска професия; както и ветеринарномедицинската практика.

Чрез промените, осъществени с § 18 от ЗИД на ЗВМД (Обн., ДВ, бр. 14 от 2016 г.) относно чл. 46л, ал. 1, определени ветеринарномедицински дейности - ветеринарномедицинската наука, лабораторната дейност, диагностиката и експертизата, ще се осъществяват във ветеринарна клиника, ветеринарна амбулатория (кабинет) или ветеринарна лаборатория на висше училище. Като държавен глава винаги съм подкрепял връзката на науката с бизнеса, защото висшето образование не трябва да е откъснато от практиката и държавата следва да създаде условия за това. Качеството на обучението на ветеринарните медици безспорно зависи от теоретичните познания и практическите умения на преподавателите във висшите училища, в които се осъществява този вид обучение.

В чл. 46л, ал. 2 законодателят е предвидил, че лицата, които осъществяват ветеринарномедицински дейности - ветеринарномедицинска наука, лабораторна дейност, диагностика и експертиза във ветеринарна клиника, ветеринарна амбулатория (кабинет) или ветеринарна лаборатория на висше училище, не членуват в Българския ветеринарен съюз (БВС). По този начин се ограничава възможността и правото на преподавателите по ветеринарна медицина във висше училище да членуват в съсловната им организация, като се създава възможност ветеринарномедицинска дейност да се осъществява от лица, нечленуващи в БВС.

Българският ветеринарен съюз е създаден със Закона за съсловната организация на ветеринарните лекари в България (Обн., ДВ, бр. 84 от 2007 г., изм., ДВ, бр. 8 от 2011 г., изм., ДВ, бр. 37 от 2015 г.). Законът

предвижда съществуването на две категории субекти. Първата категория са ветеринарните лекари, които упражняват професията си и членуват в Българския ветеринарен съюз (чл. 2, ал. 1, изр. 1), а онези от тях, които са ветеринарни лекари, но не упражняват професията си, могат да членуват доброволно в Съюза (чл. 2, ал. 1, изр. 2). Втората категория лица са служителите в държавната администрация, които осъществяват контрол върху ветеринарномедицинската практика (чл. 2, ал. 2). Те нямат право да членуват в съсловната организация за периода на заемане на държавната служба. С чл. 46л от ЗВМД се създава трета категория ветеринарни лекари, които са преподаватели във висше училище и за които не се изисква членуване в БВС като условие за осъществяване на ветеринарномедицинска дейност. По този начин се установява нееднакво третиране спрямо другите правни субекти, извършващи ветеринарномедицинска дейност, които трябва да бъдат членове на съсловната организация, а това създава различни условия за извършване на една и съща стопанска дейност.

Конституционният съд е имал повод да се произнесе по характера на съсловните организации (Решение № 29 от 1998 г.). В случай че законодателят създава със закон съсловна организация (лекари, стоматолози, адвокати, нотариуси, архитекти, частни съдебни изпълнители и други), тя се счита за корпорация на публичното право със задължително членуване. Тези корпорации, според Съда, разполагат с известни публичноправни функции за организиране, контрол и дисциплинарна власт спрямо членовете си. В този случай те се създават с нормативен акт, а не чрез доброволно съгласие на членуващите в тях. Корпорацията на публичното право, каквато е Българският ветеринарен съюз, е със задължително членство при упражняващите съответна професия.

С новосъздадените разпоредби законодателят създава различни правни условия за лица, които осъществяват еднаква дейност - ветеринарномедицинска, макар и ограничена по обхват - ветеринарномедицинска наука, лабораторна дейност, диагностика и експертиза във ветеринарна клиника, ветеринарна амбулатория (кабинет) или ветеринарна лаборатория на висше училище (чл. 2, т. 3 във връзка с чл. 46л, ал. 1 от ЗВМД). Смятам, че по този начин се засяга чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно който законът трябва да създава и да гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност. Едновременно с това се нарушава и принципът за равенството на гражданите пред закона, като се създава привилегия за лицата, осъществяващи ветеринарномедицинска дейност във

висше училище. Тя произтича от заеманото от тях обществено положение като преподаватели в такива учебни заведения, на който признак чл. 6, ал. 2 от Основния закон не предвижда различно третиране. Предоставяне на привилегии на определени социални групи е допустимо според Конституцията, но в тези случаи се касае за обществено необходими привилегии при запазване приоритета на принципа за равенство на всички граждани пред закона. „Точното и изчерпателно посочване на социалните признаци, които са основание за недопускане ограничения на правата и за предоставяне на привилегии, е гаранция срещу необосновано разширяване на основанията за допускане на ограничения на правата на гражданите или на привилегии.“ (Тълкувателно решение на Конституционния съд № 14 от 1992 г.).

В резултат на по-благоприятно третиране въз основа на недопустим по чл. 6, ал. 2 от Конституцията признак – обществено положение, лицата по чл. 46л, ал. 2 от ЗВМД не само няма да членуват в съсловната организация, но няма и да бъдат подвластни на задълженията, които произтичат за членовете на БВС, посочени в чл. 24 от Закона за съсловната организация на ветеринарните лекари в България. Едно от тези задължения е да упражняват професията си в съответствие с устава и Кодекса за добра ветеринарномедицинска практика и професионална етика на ветеринарния лекар, за изпълнението на което се носи отговорност по силата на чл. 27 от същия закон.

В компетентността на Народното събрание е да открива, преобразува, преименува и закрива висши училища (чл. 9, ал. 2, т. 1 от Закона за висшето образование). В тези случаи чл. 19, ал. 2 от Конституцията не е приложим. Приложното поле на тази разпоредба не е сферата на образованието, както отбелязва Конституционният съд в свое Решение № 17 от 1992 г., защото нейното приложно поле е сферата на стопанската дейност. Парламентът във всеки отделен случай, като се ръководи от критерии за целесъобразност, когато дава статут на висше училище, определя и професионалните направления, в които ще се извършва обучението в него. За разлика от обучението, обаче, предоставянето на възможността за осъществяване на ветеринарномедицинска дейност във висше училище е стопанска дейност и правните условия за осъществяването ѝ трябва да са еднакви.

Втората алинея на чл. 19 на Конституцията поставя известни рамки на свободата в икономическия живот, посочва Конституционният съд в свое Решение № 9 от 1999 г., като предвижда, че законите трябва да създават

еднакви условия за развиване на стопанските отношения. Принципът за еднакви правни условия се отнася за държавата (държавно висше училище), ако действа при пазарни условия, каквато е трайната практика на Конституционния съд (Решение № 19 от 1993 г. и Решение № 30 от 1998 г.). С оспорената разпоредба се предоставя възможност за осъществяване на стопанска по съществото си дейност, като за една категория правни субекти не се изисква членуване в съсловната организация в недопустимо отклонение от разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от Конституцията.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид изложеното и на основание чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България моля да обявите за противоконституционен § 18 относно чл. 46л, ал. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност (нов, ДВ, бр. 14 / 2016 г.) поради противоречие с чл. 19, ал. 2 и чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Моля да определите като заинтересовани институции по делото: Народното събрание, министъра на земеделието и храните и министъра на образованието и науката.

Моля да предложите на Българския ветеринарен съюз, на Лесотехническият университет - София и на Тракийския университет - Стара Загора да представят мнение по направеното искане.

РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ